

PANORAMA

Ilustrowany dodatek
tygodniowy „REPUBLIKI”

Rok II.

Łódź, 21-go czerwca 1925 r.

Nr. 27.

Znany artysta-malarz, nasz współpracownik, Artur Szyk odniósł w Paryżu szereg wspaniałych triumfów. Wystawa jego w Paryżu cieszy się niezwykłym powodzeniem, a wiele jego obrazów — między innymi i portret ministra oświaty, senatora de Monzie, który tu reproduujemy — zakupił rząd francuski.

Kurjer literacki.

Po wydrukowaniu tłumaczeń niemieckich „W Szwajcarji” Słowackiego i „Sędziów” Wyspiańskiego instytut wydawniczy „Renaissance” przystąpił do wydania przekładu „Faraona” Prusa, który ukaże się jeszcze w grudniu b. r.

Jednocześnie „Renaissance” nawiązał pertraktacje ze Stefanem Żeromskim w sprawie tłumaczenia na niemiecki „Przedwiośnia”, „Szyfowych prac” i „Wiatru od morza”.

**

Komedja Żeromskiego „Uciekli mi przepióreczka”... została przetłumaczona na angielski przez Flawystawioną we wrześniu w jednym z teatrów angielskich. Jej tytuł angielski brzmi: „By and by the Harvest”...

**

Pismo brukselskie „Le Flambeau” przynosi artykuł Jana Lorentowicza o „Chłopach” Reymonta.

**

Krytyk „Journal de Genève” przyrównuje Reymonta do Balzaca, Zola i Kellera, widząc w „Chłopach” mieszaninę naturalizmu, katolicyzmu i nawpół pogańskiego ateizmu.

**

F. M. Huebner napisał prześliczny utwór p. t. „Das Buch und der Mensch”, który jest właściwie po wieścią miłosną o książce. Stosunek Huebnera do książki jest niemal erotyczny: o jej szacie graficznej mówi on niemal, jak o sukniach ukochanej kobiety.

**

Do wyjątkowych curiosów bibliofilskich należy dziwna gazeta p. n. „Ordre chretien”. Liczy ona osiem stron dużego formatu. Założycielem i autorem wszystkich artykułów jest nieznany nikomu literat p. Rajmund de Rigne. Kronika literacka jest poświęcona wyłącznie jemu samemu, a liczne artykuły wszystkie wyszły z pod jego pióra i są podpisane nazwiskami bohaterów powieści, które p. de Rigne ma zamiar napisać.

Pozatem znajdujemy tu specjalne studjum także o nim. Pan de Rigne ma trzy wielkie plany: chce napisać nową „Komedję ludzką”, dokończyć złączenia kościołów chrześcijańskich i rozpowszechnić grę, którą wynalazł, a która stanowi kombinację szachów i warcabów...

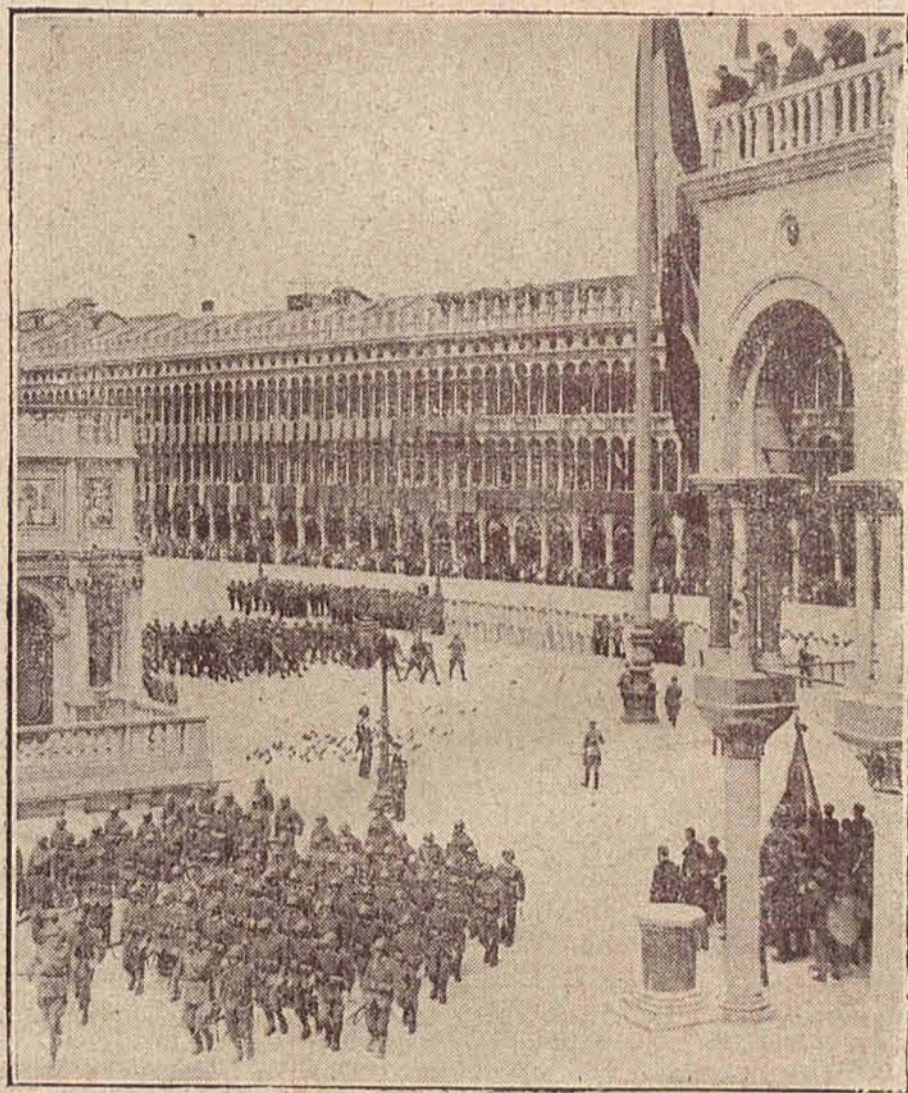

Najpiękniejsze modele kostiumów kąpielowych z Biarritz.

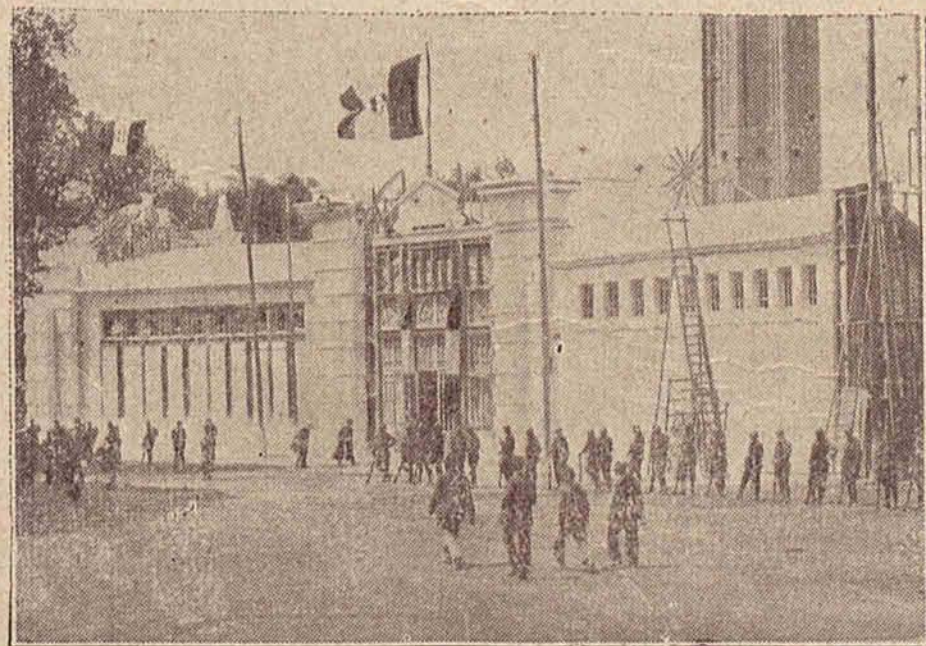
Poezja.

Wiezorami nad brzegiem cichych oceanów
W ściszonych, smutnych miastach,
nad fjordami rzek
Płyniesz lekko melodią kościelnych organów,
W rytm jadących pociągów, w ich nieznany bieg —
W zielonkawę oczy szczupłego młodzieńca
Wessałaś się na zawsze i zatrąłaś krew
Ja przez Ciebie co wieczór śnię o sławie i wieńcach
Po ulicach się włóczę na nieznany zew

Ja dla Ciebie co rano wodą kwiaty podlewam
Moja pani najśodsza!... Moje śnie nie śnień...
Tak się cały raduję, gdy zielone są drzewa,
Kiedy złoci się słońcem haftowany dzień!...
Bo wychodzisz mi wtedy, niby sen, na spotkanie
I rozplywasz się we mnie mirjadami fal
Wprost nie mogę pomyśleć, co się ze mną stanie,
Gdy mi z oczu wywieje Twój pachnący żal...
Jerzy Rdzawicz.

Defilada wojsk przed pałacem dożów w Wenecji.

W obecności premiera Painlevé dokonano otwarcia wystawy „białego węgla” w Gnieźnie.

Anekdoty myśliwskie.

Doradzono pewnemu podróżnikowi, który wybierał się do Indji, by polował tam na lwy.

Mówiono mu, że to rzecz bardzo łatwa.

Należy stanąć na czatach w nocy: zwierzę zbliża, wtedy należy wycelować między oba ślepia, które błyszcza zdala wśród nocnej ciemności, a zwierzę pada odrazu na ziemię, jakgdyby piorunem rażony.

Gdy podróżny powrócił do Europy, zapytano go, ile lwów zgładził z tego świata, na co odpowiedział z rozczarowaniem:

— Niestety, ani jednego!... Lwy stały się teraz bardzo przebiegłe!.. Wychodzą zawsze we dwoje i każdy z nich mruży jedno oko... A zatem...

**

Ferdynand, cesarz austriacki, był zapalonym myśliwym, ale znany z swej niezręczności. Pułdował ciągle, to też każda zapowiedź polowania dworskiego budziła zawsze niepokój w jego otoczeniu.

Najjaśniejszy pan pragnął zawsze powracać ze zdobyczą do domu, należało tedy osaczyć zwierzyne ze wszystkich stron, aby było rzeczą niemożliwą spudłować.

Pewnego dnia doniesiono dostojnemu myśliwemu, że jeden z jego leśniczych upolował wspaniałego orła.

Cesarz rozkazał na drugi dzień polowanie na orły. Dworzanie za kłopotani, postanowili, aby orła zabitego poprzedniego dnia umieszczono w sposób widoczny na skale i aby urządzić rzecz tak, by po wystrale monarchy orzeł ten padł, jakgdyby śmiertelnie trafiony.

Tak się też stało. Cesarz zbliżył się, by spojrzeć na zabitego ptaka królewskiego, ale nagle zawołał ze zdziwieniem:

— Patrzcie, patrzcie... to nie jest orzeł!... On ma tylko jedną głowę!...

Po wojnie.

— Panie Okocimski, był pan na wojnie z bolszewikami?..

— Byłem... A jakże... jednemu bolszewikowi odciąłem nawet za jednym zamachem szabli wszystkie palce!..

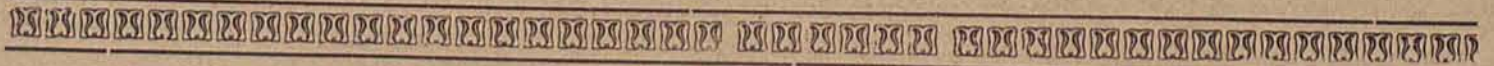
— Szkoda, żeś mu pan głowy nie uciął!

— Chciałem, ale nie mogłem, bo głowę on już miał przedtem uciętą!..

(o).

W New Yorku zawiązał się klub automobilowy pod nazwą „100 na godzinę”. Członkiem tego klubu może być każdy automobilista, który potrafi jechać godzinę z przeciętną szybkością 100 km. Prezesem klubu, pijącym z honorowego pucharu na bankietach, jest ten członek klubu, który uzyska maximum przeciętnej szybkości. Obok podajemy odznakę klubu.

To ja!

Znany ze swego roztargnienia pan Florjan wraca do domu późno po północy. Zbliża się do swego łóżka, które, o dziwo!... — jest zajęte przez obcego mężczyznę.

— Kto to? — pyta pan Florjan.

— To ja...

— Jaki „ja“?...

— Jutro się dowiesz, a teraz połóż się na kanapie i śpij — i nie budź mnie, bo mi się chce spać!

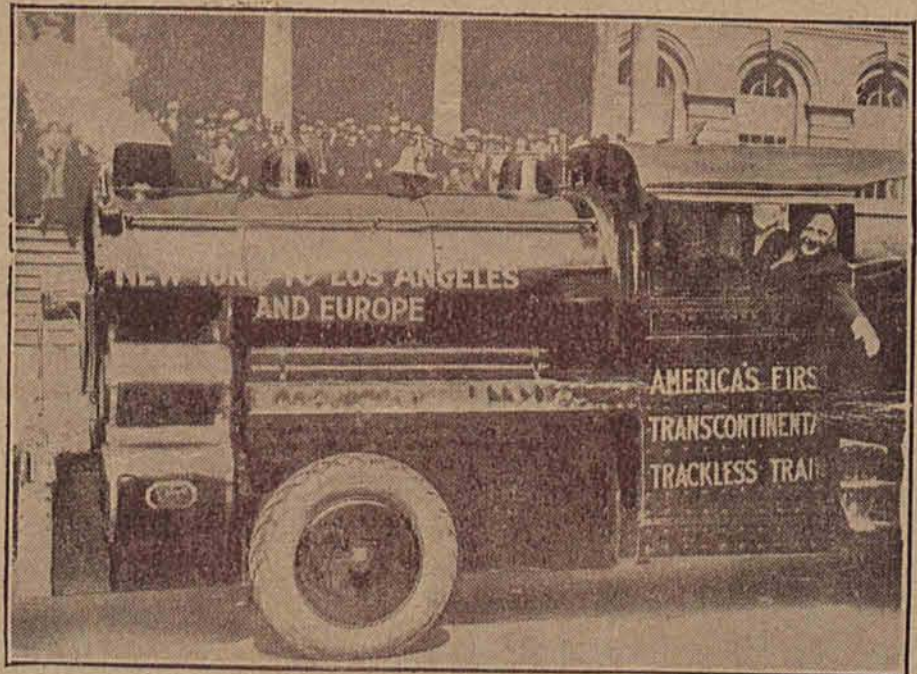
Pan Florjan mocno zadowolony z danej mu wskazówki, kładzie się na kanapie i zasypia.

Po przebudzeniu się zrana stwierdza nieład w swym mieszkaniu, na stępie brak portfelu, zegarka, futra zimowego i wielu innych cennych przedmiotów.

Na stole widnieje kartka następującej treści:

— „Przepraszam bardzo, ale byłem wczoraj senny i niezbyt dośładnie odpowiedziałem na pańskie pytanie. Jestem złodziejem“.

— ja. —

Pociąg automobilowy New York—Los Angeles. Wynalazca, major Hylan, jest zdania, iż pociągi te wyrugują w przyszłości zupełnie pociągi na szynach.

Teatr amatorski.

Młody impresarjo amerykańskie go teatru na wsi, student drugiego semestru prawa, Ignacy Głowobzdurski, szczypiąc zaciekle małe wąsiki, przechadza się w zdenerwowaniu po pokoju.

— Djabli wiedzą co zrobić!... — denerwuje się impresario. — Deficyt i deficyt!... Co zrobić?... Słuchaj, Wacek, dlaczego ty mi wcale nie pomagasz? Zrobiłem z ciebie pomocnika reżysera, a ty się szwendasz po lesie z pensjonarkami i wcale nie pracujesz!...

„Pomocnik reżysera” niedoszły maturzysta, Ptaśnik, wykrzywia twarz z niezadowolenia:

— Co tu można wymyśleć?... Publiczność niekulturalna — w tem sek!... Indyferentyzm, brak zainteresowania problematami sztuki!...

— Przestań!... Wiem o tem!... Ale skąd wziąć forszę?... Od ciotki wzięłem już 100 złotych — więcej nie da! Kupiłem kwiaty dla pani Lisieckiej, bo ona bez kwiatów nie chce wyjść na scenę!... Dzięki niej przychodzą chociaż do teatru porucznicy!

— Tak... A wiesz, co mi wpadło na myśl? — zawołał radośnie „pomocnik reżysera” — Zrobimy dziecinne przedstawienie... Koszta małe — grać będą dzieci, a ich koleżdy i koleżanki przyjdą z rodzicami i bonami!...

Głowobzdurski włożył palec w usta, sądząc prawdopodobnie, że to panjeros, po chwili wpakował całą rękę, gwizdząc i krzycząc:

— To jest zdrowa myśl!...

— Panowie!... Panowie!... Próba się zaczyna! Proszę zająć miejsca! denerwuje się pomocnik reżysera — Trzeci akt „Złamanej lilijki!”...

— Panie Wacku!... — Krzyczy ja kiś uczeń wstępnej klasy z za kulis — Malcia kaprysi!

„Pomocnik reżysera” biegnie do damskiej garderoby, mieszczonej się w komórce od węgla.

Malcia Pietarska siedzi na sto łeczku z obrażoną miną.

— Co się z panią stało, panno Malciu? — Dlaczego pani nie wychodzi na scenę?...

— Pan wybaczy, ale postanowiłam nie brać udziału w grze. Mam zbyt trudną rolę — odpowiada dwu nastoletnia Malcia, zakładając nogę na nogę.

— Dlaczego?... Co się stało?... Wszyscy powiadają, że pani cudownie gra!...

— Ach, tak... — odpowiada Malcia z ironicznym uśmiechem. — Czy dyrektor Głowobzdurski to sa mo już powiada?...

— Oczywiście!...

— Dobrze — denerwuje się Malcia — jeżeli on uważa, że mam talent, dlaczego Poli dał żółte buciki, a mnie czarne, co?... Dlaczego Fania ma chusteczkę na głowie, a ja nie, co?...

Nie zgodzę się na to!... Gram głów ną rolę i powinnam być najładniej ubrana!... Tak!... Wiedz pan o tem!... Nie chcę!... Nie chcę!... Nie chcę!!!...

Malcia tupie nóżką i głośno płacze...

Wacek bezradnie rozkłada ręce.

— Pomocnik reżysera!... Pomocnik reżysera!... Tutaj!... — Krzyczy ktoś z męskiej garderoby — Prędej!... Chórystki się pobily!...

„Pomocnik” biegnie szybko na pomoc. Dziewczynki od lat dziesięciu do piętnastu, tworzące chór, napadły na męską garderobę. Migają ściśnięte piąstki, oczy świecą, słychać ochryple głosiki:

— Nie!... Kłamiesz!...

— Wiedz, z kim masz do czynienia!...

— Masz!... Masz!... Masz!...

— Panowie!... Panie!... — Krzyczy pomocnik reżysera. To nie wypada!... Przestańcie się bić!... Jesteście przecież artystkami!.. Ofiarami na ołtarzu sztuki!...

Wojenne okrzyki zagłuszają pacyfistyczne przemówienie pomocnika reżysera.

W tej chwili wbiega zdyszana Pola:

— Panie Wacku, stało się nieszcześnie!

Zaloty niedźwiedzi w ogrodzie zoologicznym w New Jorku.

— Co takiego?

Pola nachyla mu się do ucha i szepta tajemniczo:

— „Lilijka” nie może grać... Brzuszek ją rozboleł... Kto ją teraz odwiedzie do domu?...

„Pomocnik reżysera” biegnie do kancelarii, gdzie na stole siedzi pięcioletnia „Lilijka”, wierzga nóżkami i płacze.

— Co ci się stało, Niusieńko?...

— pyta czule pomocnik reżysera — chcesz cukierka?...

— Nie chcę!... Brzuch mnie boli! Boli!... Chcę do domu!... Do mamusi!... — lka dziewczynka.

Na scenie rozlega się dzwonek, wzywający na próbę.

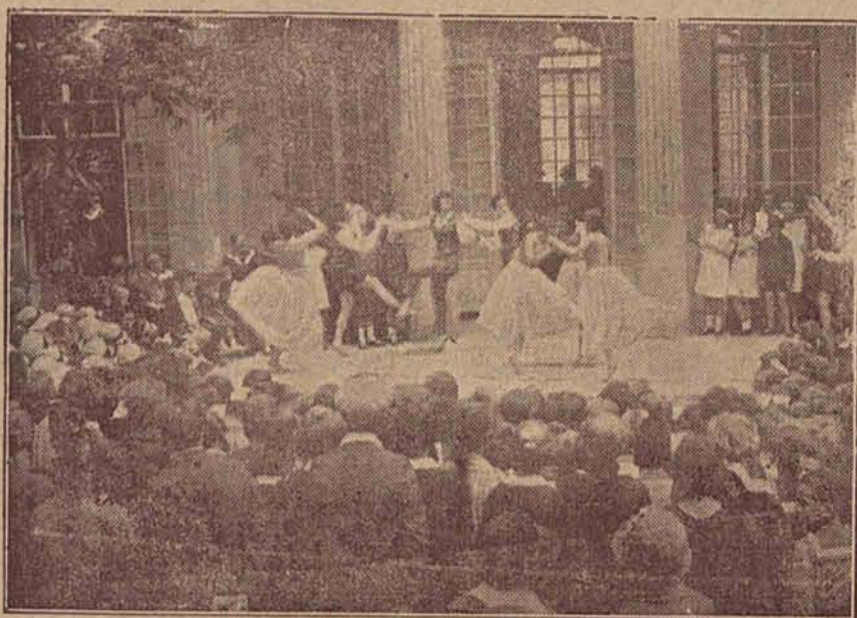
Pomocnik reżysera wrywa sobie włosy z głowy, przeklinając swą „zdrową myśl!...”

Wiśniowogórski.

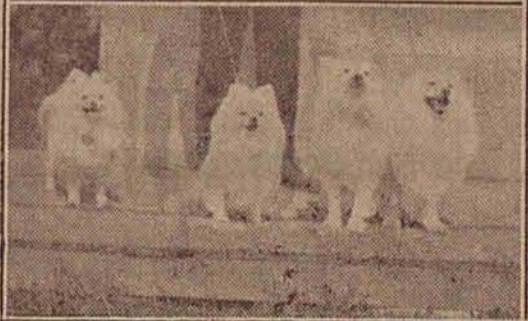
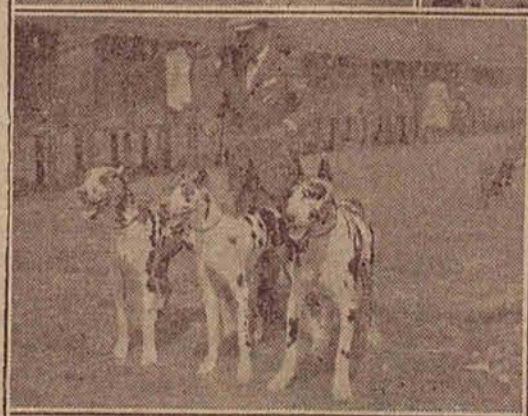

Jak wygląda „dzień kwiatka” w Japonji? Dzieci, pochodzące ze sfer arystokratycznych, objeżdżają ulice, zbierają datki i darzą przechodniów żywymi kwiatami.

Zabawa ludowa w Medjolanie.

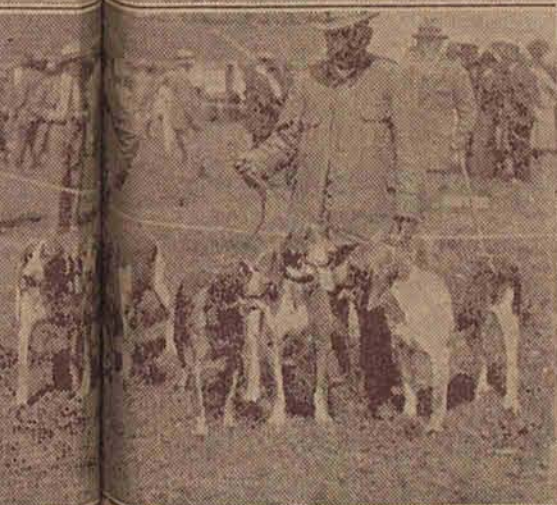
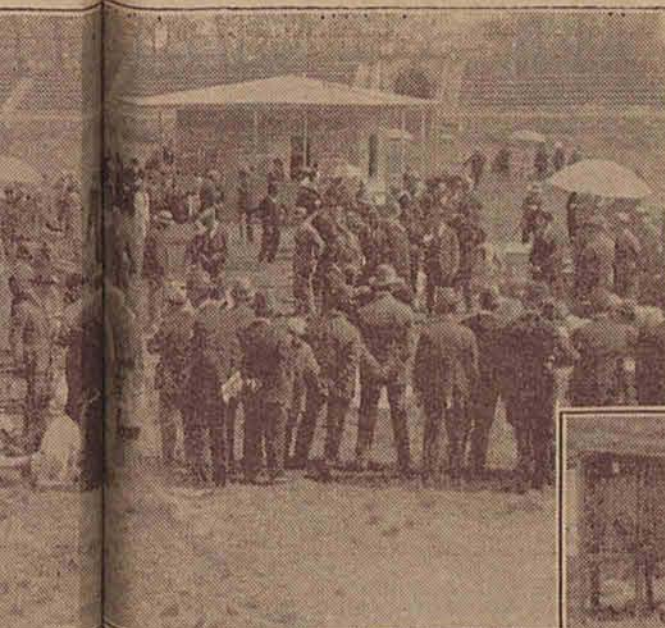

Z okazji 25-letniej rocznicy wstąpienia na tron króla włoskiego w Medjolanie odbyła się wielka zabawa ludowa w parku. Najpiękniejszym momentem imprezy tańce i igrzyska, wykonane przez dzieci na tarasie pawilonu parkowego. Na drugiej fotografii widzimy, jak młodzi adepci choreografii pokrzepiają się po występie.

Z okazji 25 lecia panowania króla

ego Wik
ginalnyc

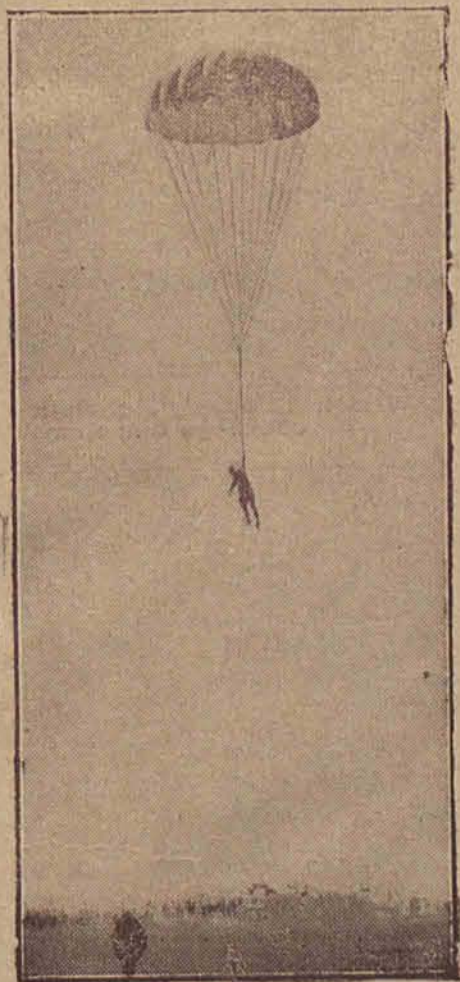
Wystawa psów w Medjolanie.

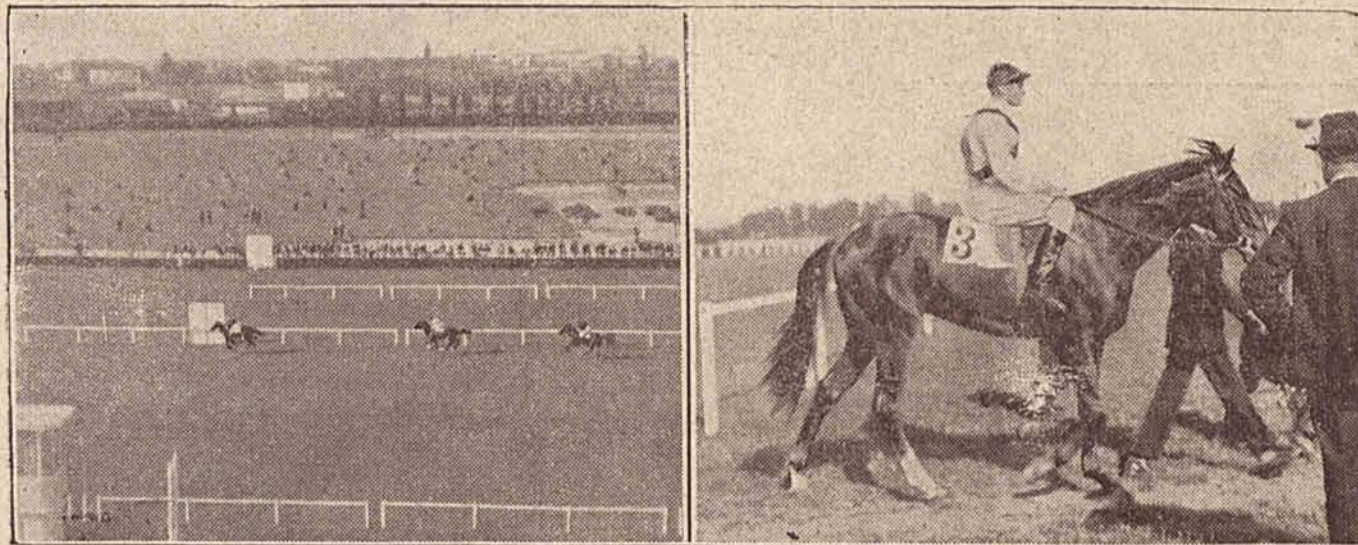
Podczas święta literatury i sztuki w Brukseli królowa belgijska Elżbieta składa wizytę w akademii nauk, gdzie przyjmuje ją znany literat George Lecomte.

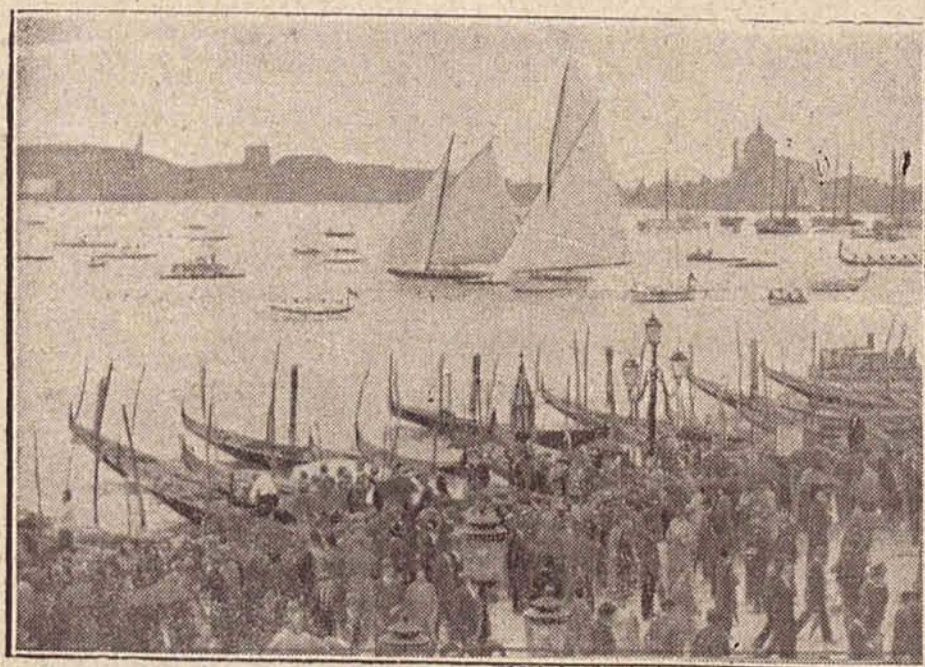
Przybyły do Rzymu delegacje Erytrei w swych oryginalnych wschodnich strojach.

Lotnik ratuje się z płonącego aeroplanu przy pomocy spadochronu.

Z wyścigów konnych w San Siro: „Byron” przybywa do mety (2800 metrów), wyprzedzając „Fromelles” i „Sylvia Reę”; 2) słynna klacz „Aoplo” dosiadena przez dżokeja Regole.

W Wenecji odbyły się wielkie regaty żaglowców na cześć obecnego tam sjamskiego następcy tronu.

Piękne paryżanki łowią ryby w rzece, nie zaniehbując przytem okazania swych kształtnych nóżek.

— Świetny sędzie! Proszę zbadać świadka Cybulskiego, który stwierdzi, że 11-go stycznia 1917 r. pociąg w Pipidówce spóźnił się o 3 minuty.

— Czy pozwany nie ma nic przeciwko temu żądaniu?

— Bardzo proszę. Chcę sam zobaczyć świadka, który ma tak doskonałą pamięć!

**

— Panie mecenasie, która strona ma rację?

— Jeszcze nie wiem, jutro dopiero robię umowę z powodem albo po zwanym. (k)

— „Wódka na sprzedanie”. — Boże drogi, jak mało serca mają ci ludzie! Jakże można sprzedawać wódkę!

Przedstawiciele armji belgijskiej oddają w Brukseli hołd nieznanemu żołnierzowi, który padł w wojnie światowej.

Ciekawe zdjęcie z posiedzenia gabinetu japońskiego, na którym omawiane były sprawy ratownicze w związku z ostatnią katastrofą żywiołową w krainie Wschodzącego Słońca.

Uroczysta inkoronacja Madonny z Fontonelli odbyła się z całym religijnym przepychem w obecności wyższego kleru.

W sądzie

Sędzia: Oskarżony! Jak mogłeś pan być tak bezczelnym, aby o północy wkraść się do mieszkania tego człowieka i obrabować go?

Oskarżony: No, wie pan, panie sędzio, ostatnim razem, gdy byłem tutaj, nie podobało się panu, że w jasny dzień napadłem na człowieka na ulicy. Kiedyż i gdzie mam właściwie wykonywać swój zawód?

Najradykałniejszy wynalazek.

— Więc pan powiada, że pański środek na odciski jest najlepszy i najradykałniejszy?...

— Zapewniam pana. Po pierwsze — pan będzie łaskaw przyrzeć się z bliska — pokażę panu rysunek... Ach, żeby pana piorun trzasł — ???

— Nadepnął mi pan na odcisk... Gdzie pan ma oczy?!... Nie widzi pan, jak pan chodzi?!...

W SAVOY'U

— Przepraszam bardzo, pan siedzi na moim kapeluszu...

— Ach... Czy pan już odchodzi?.. (b)

U FRYZJERA

Gość: Człowieku, dlaczego pan mi opowiada takie straszne historie o morderstwie?

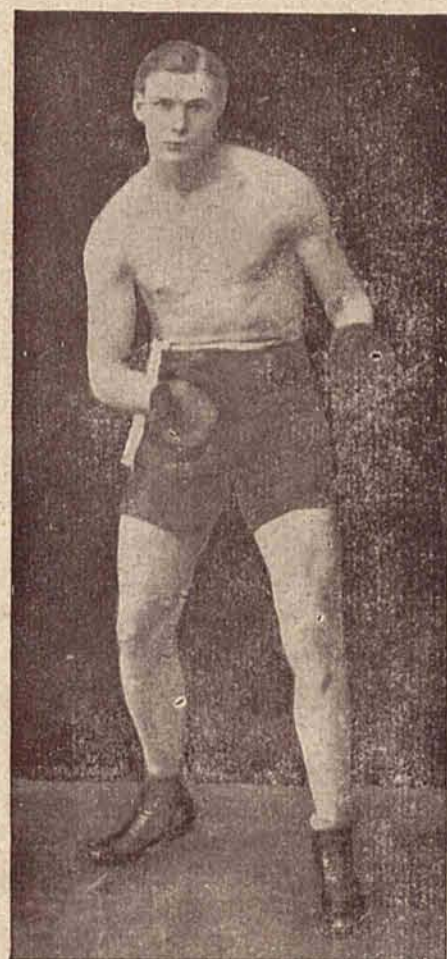
Fryzjer: To ułatwia mi pracę... Włosy stają panu dębem na głowie (o)

Okłamujemy siebie tak często, że nie spostrzegamy, gdy inni nas okłamują.

Życie sportowe w Polsce.

Minister wojny, generał Sikorski, na konkursach hippicznych w Nicei.

Junosza, polski mistrz bokser-
ski.

Marszałek Piłsudski wśród piłkarzy krakowskich i lwowskich na
mecz Lwów-Kraków w Krakowie.

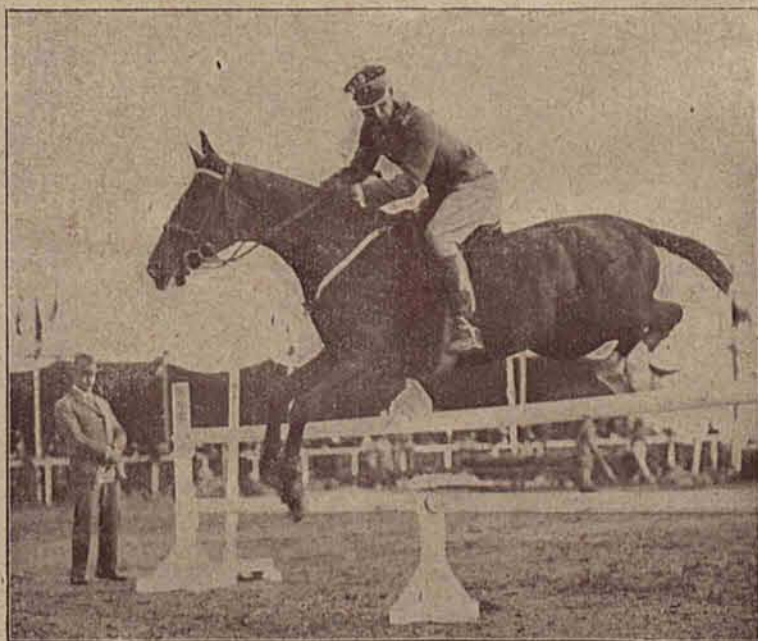
Andrzej Osiecinski-Czapski — mistrz Polski.

Książę Kazimierz Lubomirski, prezes
Polskiego Komitetu Igrzysk Olimpij-
skich.

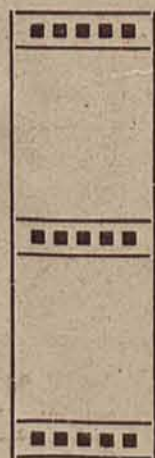
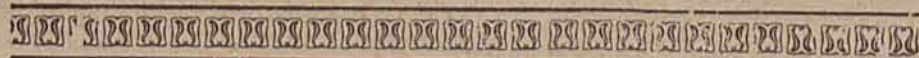
Obozy letnie przysposobienia wojskowego, w których młodzież spędza wakacje.

Kapitan K. Ślikiewicz — chluba polskiego sportu konnego.

Marja Ziętkiewiczowa.
Najlepsza narciarka polska i międzynarodowa.

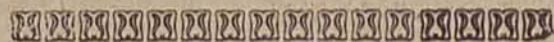
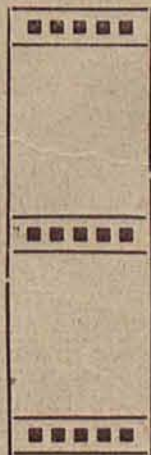

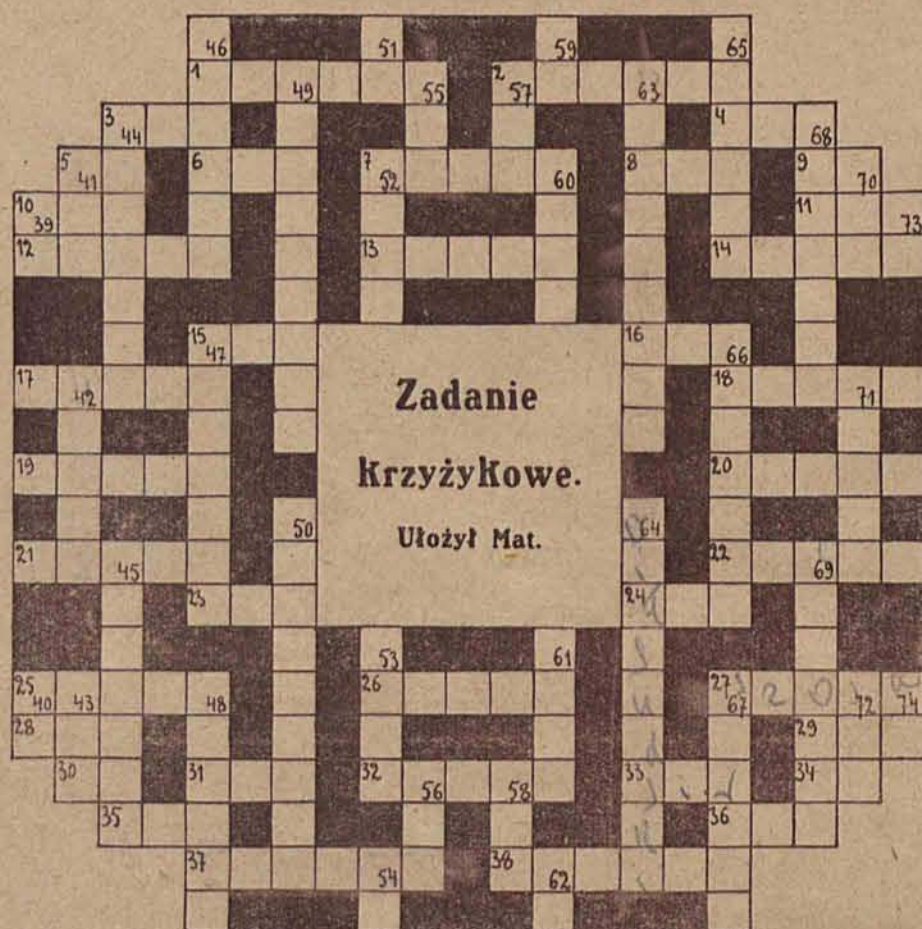
Kobietom jest przyjemniej, gdy mówią o nich źle, niżby wcale nie mówiono o nich.

Miłość jest potrzebą serc ludzi wrażliwych, spędzeniem czasu egoistów, ciekawością młodych, dla pozostałych zaś — próbą dobrej woli.

Wszystkie kobiety są jednakowe. Różnica jest tylko w cenie.

Zimna i obojętna kobieta jest kłamstwem przyrody.

WYRAZY CZYTANE POZIOMO:

1. Historyczna wieś pod Warszawą.
2. Figura geometryczna.
3. Kolonia portugalska.
4. Moneta skandynawska.
5. Pytanie.
6. Zaimek.
7. Poeta polski.
8. Bóstwo germańskie.
9. Rzeka.
10. Rodzajnik niemiecki.
11. Roślina.
12. Miasteczko w województwie Łódzkim.
13. Zwierzę.
14. Uroczystość wojskowa.
15. Przyprawa.
16. Jezioro w Ameryce.
17. Teren letnich przyjemności.
18. Odbicie się promieni światła.
19. Podział ludzkości.
20. Inaczej flirt.
21. Inaczej błazen.
22. Pisarz norweski.
23. To, co należy zwalczać.
24. Prawy dopływ Dunaju.
25. Letnia rezydencja.
26. Tytuł panującego w jednym z państw azjatyckich.
27. Rodzaj drogi.
28. Kwit kasowy.
29. Gad.
30. Spójnik łaciński.
31. Ciało lotne.

32. Imię męskie.
33. Tytułowanie angielskie.
34. „I“ po łacinie.
35. Łacińskie wyznanie miłosne.
36. Dźwięk.
37. To, co znajdziesz w kuchni.
38. Imię żeńskie.

WYRAZY CZYTANE PIONOWO:

39. Skrót tytułu naukowego.
40. Symbol chemiczny pierwiastka o połysku metalicznym.
41. Pierwiastek chemiczny.
42. Rzeka w Europie.
43. Pisarz amerykański.
44. Grecka istota mityczna.
45. Księżna kaliska, żona Bolesława Pobożnego.
46. Miasto w Polsce.
47. Ryba.
48. Miasto w Azji Mniejszej.
49. Poeta polski.
50. Miasto w Wielkopolsce.
51. Zaimek.
52. Zwierzątko o pięknym futrze.
53. Miasto skandynawskie.
54. Zaimek niemiecki.
55. Rzeka w pobliżu Łodzi.
56. Związek sodu i chloru.
57. Zaimek.
58. Wykrzyknik.
59. Skrócone oznaczenie monety.
60. Cesarz rzymski.
61. Zespół wokalny.
62. Półton muzyczny.

63. Wysokie stanowisko.
64. Twórca naszej niepodległości.
65. Inaczej kierowca.
66. Imię męskie tureckie.
67. Fabryka w przem. drzewnym.
68. Rodzaj wozu.
69. Przyrząd stosowany w kolejnictwie.
70. Tytuł turecki.
71. Symbol miłości.
72. Nakrycie.
73. Przyimek.
74. Zaimek.

Za trafne rozwiązanie krzyżówki redakcja „Panoramy“ przeznaczą 3 nagrody.

Nagroda I. 3 bilety do „Casina“.

Nagroda II. 3 bilety do „Luny“.

Nagroda III. 3 książki powieść.

Rozwiązanie krzyżówki

z № 26 „Panoramy“.

Drogą losowania nagrody otrzymali:

P. Kolska, Cegielniana 9, 3 bilety do „Casina“.

E. Woszczyk, Kilińskiego 60, 3 bilety do „Luny“.

I. Zając, Piotrkowska 81, 3 książki powieściowe.

W OGRODZIE.

Dozorca: Bardzo przepraszam, pani będzie łaskawa wstać na chwileczkę z ławki...

Pani: Poco?

Dozorca: Chciałbym tylko przyłepić do ławki tę kartkę z napisem: „Świeżo malowane“... (k).

Za wydawnictwo „Republika“, Sp. z ogr. odp.: Marjan Nussbaum - Oltaszewski. — Czcionkami „Republiki“, Piotrkowska 49— Redaktor odpowiedzialny Józef Burman